

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 23 Kasım 2021
Sayı : 1969

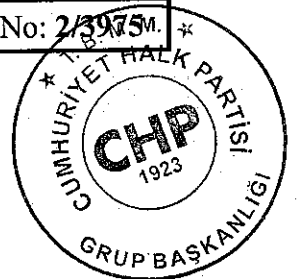
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3093 Sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 23/11/2021

Atila SERTEL
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar Bilgi ve Teknoloji
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 24 Kasım 2021	Esas No: 23975M.

TBMM	
KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LIGI	
	23 Kasım 2021
Numara:	

TBMM	
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	
23 Kasım 2021	
No:	917448
BİREYSEL KİMLİK KARTI	

GENEL GEREKÇE

Türkiye Radyo – Televizyon Kurumu (TRT), 1961 Anayasası'nın "Radyo ve Televizyon İdaresi ve Haber Ajansları" başlıklı 121'nci maddesinde yer alan "Radyo ve televizyon istasyonlarının idaresi özerk kamu tüzel kişiliği halinde kanunla düzenlenir" düzenlemesi paralelinde çıkarılan 24.12.1963 tarih ve 359 sayılı Kanunla, tüzel kişiliğe sahip özerk bir kamu iktisadi teşebbüsü olarak 01.05.1964 tarihinde kurulmuştur.

TRT kurumunun gelirleri ise 04.12.1984 tarih ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu ile düzenlenmiş, reklam gelirleri dışında elektrik enerjisi hasılatından ayrılacak paylar ile radyo, televizyon, video ve birleşik cihazlardan alınacak ücretler gelir kalemleri arasında sayılmıştır. Son yapılan değişiklik ile birlikte elektrik enerjisi hasılatından TRT'nin aldığı pay kaldırılmıştır.

TRT teşkilat yönünden de merkezi idare dışında tutularak siyasi otoritenin etkisinden uzak kalması sağlanmaya çalışılmıştır. Anayasa'nın 133'üncü maddesinde yer alan "tarafsızlık" ilkesi gereğince hükümet, siyasi partiler, iktisadi ve toplumsal baskı ve çıkar gruplarının dışında, herkese eşit mesafede, tarafsız, yalnızca kendisine verilen görevleri yerine getiren bir kurum olması öngörülmüştür.

Yayın ve yapım hizmeti üreten bir kuruluş olan TRT'nin gelirlerinin %85,6'sını elektrik enerjisi hasılat payları ve bandrol ücretleri oluşturmakta, kamusal payların dışında faaliyetleri sonucunda reklam gelirleri ile haber ve program satış gelirleri elde edilmektedir.

Buna göre; 2020 yılında; 1 milyar 215 milyon 447 bin 654 TL'si elektrik enerjisi hasılat payı, 2 milyar 619 milyon 604 bin 537 TL'si bandrol olmak üzere halktan kesilen vergilerden elde ettiği gelir 3 milyar 835 milyon 52 bin 191 TL'ye ulaşırken, ilan ve reklam geliri ise 283 milyon 433 bin 500 TL olmuştur.

TRT halktan kesilen vergilerden elde ettiği gelirin yarısından fazlasını dış yapımlara aktarmaktadır. Sayıştay raporlarına da yansıyan tespite göre; kurum giderlerinin, gelirlerine uygun olmayan hızlı artışı kurumun finansman açığının büyümesine yol açtığı uyarısı yapılmaktadır. Kurumun giderlerindeki hızlı artışın en önemli nedeni ise toplam giderlerin yüzde 59,4'ünün dış yapımlara aktarılmasıdır.

Ülkemizde veya dünyada faaliyet gösteren televizyon kanallarına bakıldığında en önemli gelirlerinin ilan ve reklam geliri olduğu bilinmektedir. Oysa TRT'nin gelirlerinin yalnızca yüzde 10'u ilan ve reklam gelirinden oluşmaktadır.

TRT'nin artık kendi ayakları üzerinde durma ve kendi yağıyla kavrulma zamanı gelmiştir. Dış yapımlara ödenen devasa bütçeler kesildiğinde TRT kendi ayakları üzerinde durabilen bir kurum olacaktır. 8 bine yakın personeli bulunan TRT, bu personeli etkin ve doğru şekilde kullandığı takdirde dış yapımlara ihtiyacı da kalmayacaktır. TRT'nin dış yapımlara ödediği devasa bütçe kesildiği takdirde, ilan ve reklam gelirlerinin de artmasıyla birlikte kurum kendi finansmanını kendi sağlar boyuta gelecektir.

TRT'nin kendi finansmanını kendisi çevirir vaziyete geldiği takdirde, mevcut iktidarın kurum üzerindeki baskısı azalacak ve dolayısıyla TRT kuruluş amacı doğrultusunda tüm kesimlere hitap eden bağımsız, özerk bir kurum olma statüsüne yeniden kavuşacaktır.

**3093 SAYILI TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU GELİRLERİ
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunun 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- Aynı Kanunun 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Aynı Kanunun 5 inci maddesinin (a), (b), (c), (f) ve (g) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- Aynı Kanunun 6 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5- Aynı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ile beyanname, bandrol ve etiketler ile ilgili diğer hususlar” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

